

Kvartalsrapport

Konsernsjefen har ordet

God vekst og lønnsomhetsforbedringer preger utviklingen i logistikksegmentet i tredje kvartal. Vi vokser med eksisterende kunder og vinner nye. Samtidig tilpasses posttilbudet til en digital tid. På den måten bidrar vi til en bærekraftig utvikling og realiserer konsernets strategi.

Mens brevvolumene og dermed resultatene i postsegmentet fortsetter å falle, vokser e-handel og logistikkmarkedet. Høy aktivitet i det norske markedet er en viktig driver for vekst. I Sverige svekkes konjunkturindikatorene.

Konsernets omsetning per 3. kvartal ble 17 721 mill. kroner. Justert driftsresultat per 3. kvartal ble 530 mill. kroner. Dette er en vekst mot samme periode 2018. Driftsresultatet ble negativt påvirket av betydelige avsetninger til nødvendig restrukturering av virksomheten som følge av fallet i brevvolum.

Bærekraft, og spesielt klima, har ikke bare preget valgkampen i Norge, men også vært tema på FNs hovedforsamling. Næringslivet har mye å bidra med i kampen mot klimaendringene. Transportsektoren står for 15 prosent av globale utslipp og 30 prosent av utslippene i Norge. Posten, som en stor transportaktør, er både en del av problemet og en del av løsningen. Vi har redusert våre CO2 utslipp med over 40 prosent siden 2008 og 1/3 av våre postbiler er nå elektriske. Målet vårt er å benytte kun fornybare energikilder på kjøretøy og i bygg innen 2025, det er ambisiøst. Skal vi ta i bruk fornybare energikilder i større skala, må disse være økonomisk konkurransedyktige med fossile løsninger. Den største utfordringen nå er at vi ikke har konkurransedyktige løsninger for tungransport, men teknologien utvikler seg raskt. Vi skal fortsette å være i forkant med å etterspørre og teste ny teknologi.

I Sverige styrker vi pakkeutlevering via et eget nettverk av utleveringspunkter for å møte økt netthandel, gi bedre kundeopplevelser og realisere våre vekstambisjoner

I Norge har vi tatt nye steg for å utvikle fremtidens postnett med valgfritt leveringssted. Under Arendalsuka i august kunne folk se og teste nye tjenester for pakkelevering til hentepunkt eller hjem – utenfor eller innenfor døren. I høst har vi åpnet for tjenesten levering «Innafor» med digital dørlås, over hele landet.

Bladet InnoMag kåret Posten til Norges mest innovative bedrift i 2019. Juryen la vekt på at vi har satset målbevisst og blant annet utviklet nye løsninger som norske brukere allerede ser effekten av.

Postens høye tillit i befolkningen er avgjørende for å lykkes med nye tjenester til hjemmet. I en spørreundersøkelse (juni 2019) sier én av tre nordmenn at de er villig til å slippe inn postbudet i tomt hjem. Ipsos' årlige omdømmemåling (oktober 2019) viser at Posten opprettholder et godt omdømme – i en tid med store omstillinger og usikkerhet rundt overgang til postomdeling annenhver dag fra juli 2020. Blant de unge har en stor majoritet (84 prosent) et positivt inntrykk av Posten.

Per 3. kvartal kan vi også glede oss over at konsernet har lavere sykefravær og færre arbeidsskader enn på samme tid i fjor.

Tone Wille
Konsernsjef/CEO

Kvartalsrapport

3. KVARTAL 2019 POSTEN NORGE

Hovedtrekk

Konsernets omsetning i 3. kvartal var 5 878 mill. kroner, en økning på 4,2 prosent sammenlignet med 3. kvartal 2018. Justert driftsresultat ble i 3. kvartal 291 mill. kroner. Sammenlignet med samme kvartal i 2018 ble resultatet forbedret med 165 mill. kroner. Både Logistikk- og Postsegmentet hadde resultatoppgang. Innføringen av IFRS 16 leieavtaler gav en positiv effekt på 20 mill. kroner på justert driftsresultat i kvartalet.

Konsernets omsetning hittil i 2019 var 17 721 mill. kroner, en økning på 1,3 prosent sammenlignet med tilsvarende periode i 2018. Organisk vekst ble positiv med 2,7 prosent. Justert driftsresultat hittil ble 530 mill. kroner, en forbedring på 246 mill. kroner sammenlignet med samme periode i 2018. Forbedringen inkluderte en positiv resultateffekt på 50 mill. kroner grunnet innføringen av IFRS 16 leieavtaler.

Logistikksegmentet hadde både i 3. kvartal og hittil i 2019 solid resultatoppgang sammenlignet med 2018. Høy vekst, kombinert med stadig mer kostnadseffektiv drift, har løftet resultatmarginen med to prosentpoeng sammenlignet med samme periode i 2018. Postsegmentet bedret resultatet i 3. kvartal som følge av utsendelse av materiell i forbindelse med kommune- og kirkevalget i september. Hittil i 2019 ble resultatet redusert med 18 mill. kroner.

Driftsresultatet (EBIT) hittil i 2019 ble negativt med 14 mill. kroner, 341 mill. kroner svakere enn samme periode i 2018. Driftsresultatet ble negativt påvirket av avsetninger på om lag 530 mill. kroner til nødvendig restrukturering av postvirksomheten, hvorav 119 mill. kroner gjaldt flytting av ruteklargjøring, 354 mill. kroner gjaldt overgang til postomdeling annenhver dag fra 1. juli 2020 og 28 mill. kroner som følge av avsetninger til omstilling av stabs- og støttefunksjoner i forbindelse med ny konsernstruktur.

Konsernets resultat før skatt ble negativt med 107 mill. kroner hittil i 2019, 393 mill. kroner svakere enn samme periode i 2018. Innføringen av IFRS 16 leieavtaler gav en negativ resultateffekt på 68 mill. kroner. Resultat etter skatt var negativt med 195 mill. kroner, 416 mill. kroner svakere enn samme periode i 2018.

Avkastningen på egenkapitalen (ROE) ble hittil i 2019 negativ med 1,6 prosent (uten effekter av IFRS 16), en nedgang på 6,9 prosentpoeng i forhold til 2018. Avkastningen på investert kapital (ROIC) ble hittil i 2019 10,1 prosent (uten effekter av IFRS 16), en bedring på 1,7 prosentpoeng i forhold til 2018.

Resultatutvikling (Urevidert)

Q3 2019	Q3 2018		Hittil 2019	Hittil 2018	Året 2018
5 878	5 643	Driftsinntekter	17 721	17 487	23 894
680	285	Driftsresultat før avskrivninger (EBITDA)	1 687	777	1 185
291	126	Justert driftsresultat	530	284	531
250	116	Driftsresultat (EBIT)	(14)	328	415
(40)	(16)	Netto finans	(92)	(43)	(49)
210	100	Resultat før skatt	(107)	286	366
147	76	Resultat etter skatt	(195)	221	248

Nøkkeltall (Urevidert)

		Q3 2019	Q3* 2019	Q3 2018	Året 2018
Justert drifts-margin	%	3,0	2,7	1,6	2,2
Driftsresultat (EBIT)-margin	%	(0,1)	(0,2)	1,9	1,7
Egenkapitalandel	%	31,3	38,9	39,5	40,3
Avkastning på investert kapital/ROIC**	%	7,6	10,1	8,4	7,3
Egenkapitalavkastning (etter skatt)**	%	(2,7)	(1,6)	5,3	3,9
Netto rentebærende gjeld (fordring)		4 214	140	575	312
Investeringer, ekskl. oppkjøp		513	513	652	962

For beskrivelse av alternative resultatmål benyttet i kvartalsrapporten, se eget vedlegg

* Uten effekter av IFRS 16

** Siste 12 måneder

Balanse (Urevidert)

	30.09 2019	31.12 2018
EIENDELER		
Anleggsmidler	12 168	8 730
Omløpsmidler	7 430	7 341
Eiendeler	19 597	16 071
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	6 140	6 481
Avsetninger for forpliktelser	1 459	1 201
Langsiktig gjeld	5 590	3 030
Kortsiktig gjeld	6 409	5 359
Egenkapital og gjeld	19 597	16 071

Implementeringen av IFRS 16 fra 1. januar 2019 har medført vesentlig økning av eiendeler og gjeld. For utfyllende informasjon, se konsernets regnskapsprinsipper side 18.

Økningen i anleggsmidler skyldtes i hovedsak implementering av IFRS 16 som medførte en økning på om lag 3,8 mrd. kroner (netto etter av- og nedskrivninger) hittil i år. Løpende driftsinvesteringer eksklusive IFRS 16 utgjorde om lag 510 mill. kroner hittil i 2019. Samtidig ble det i perioden solgt anleggsmidler på om lag 110 mill. kroner og ordinære avskrivninger på driftsmidler utgjorde om lag 480 mill. kroner.

Økningen i avsetning for forpliktelser skyldtes hovedsakelig omstrukturering knyttet til flytting av ruteklargjøring, redusert distribusjonsfrekvens og avsetning for omstilling av stabs- og støttefunksjoner i forbindelse med ny konsernstruktur. Samtidig medførte implementering av IFRS 16 en reduksjon i avsetninger som følge av at tidligere tapskontrakter ble reklassifisert til akkumulerte nedskrivninger av rett til bruk eiendeler (ingen resultat effekt).

Langsiktig gjeld økte som følge av IFRS 16 med om lag 3,3 mrd. kroner. Første års avdrag obligasjonslån er reklassifisert til kortsiktig med 375 mill. kroner. I tillegg er andre avdrag på lån blitt reklassifisert til kortsiktig gjeld med 150 mill. kroner.

Kortsiktig gjeld økte med 1 050 mill. kroner sammenlignet med 31. desember 2018. Økningen skyldtes hovedsakelig implementering av IFRS 16 med om lag 810 mill. kroner. I tillegg ble obligasjonslån og andre avdrag på lån reklassifisert fra langsiktig gjeld. Det ble hittil i 2019 nedbetalt netto sertifikatlån med 100 mill. kroner.

Kontantstrøm (Urevidert)

Q3 2019	Q3 2018		Hittil 2019	Hittil 2018	Året 2018
781	388	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 281	107	598
(52)	(173)	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(298)	(685)	(853)
(598)	(189)	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(986)	62	(69)
131	26	Sum endring likvide midler	(3)	(516)	(324)
3 480	3 395	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	3 613	3 937	3 937
3 611	3 421	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	3 611	3 421	3 613

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter hittil i 2019 var positiv med 1 281 mill. kroner, en økning på 1 174 mill. kroner fra samme periode i 2018. Dette skyldtes i hovedsak effekter fra IFRS 16 med 662 mill. kroner, hvor leiebetaling ble reklassifisert til finansieringsaktiviteter (avdrag). Det var også positive effekter fra reduserte kundefordringer og økt leverandørgjeld. I 2018 ble øvrig arbeidskapital blant annet negativt påvirket av tilleggsbevilgning for statlig kjøp hvor kun deler av inntektsført beløp var mottatt.

Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter hittil i år var negativ med 298 mill. kroner. Dette var i hovedsak knyttet til løpende driftsinvesteringer på om lag 500 mill. kroner. Hovedtyngden av driftsinvesteringene var relatert til bygging av logistikkstasjoner i Stavanger og Tromsø. Utbetalingene ble noe kompensert av innbetalinger ved salg, hvor det blant annet er solgt eiendom i Bring Frigo Sverige AB med omlag 90 mill. svenske kroner, samt kontanteffekt fra salg av andeler i det tilknyttede selskapet Danske Fragtmænd A/S på omlag 70 mill. kroner.

Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter hittil i år var negativ med 986 mill. kroner, hovedsakelig som følge av effekter av IFRS 16, samt nedbetaling av ordinær gjeld og utbetaling av utbytte.

Marked og utvikling per segment (urevidert)

LOGISTIKK

Segmentet består av divisjonene E-handel og logistikk, Internasjonal logistikk og Ekspress. Divisjon E-handel og logistikk har ansvaret for alle pakkeproduktene mot e-handelskundene, i tillegg til stykk- og partigods, termo og lager i Norge. Divisjon Internasjonal logistikk har ansvaret for industrielt direktegods og bransjeløsninger for industri- og offshorekunder. Divisjon Ekspress har nordisk ansvar for tjenesteområdene ekspress og hjemlevering. Se for øvrig årsrapport 2018 note 1 for ytterligere beskrivelse.

Q3 2019	Q3 2018		Året 2019	Hittil 2018	Året 2018
4 493	4 242	Driftsinntekter	13 318	12 604	17 320
471	182	Driftsresultat før avskrivninger (EBITDA)	1 086	334	525
213	87	Justert driftsresultat	321	45	135
203	78	Segmentets driftsresultat (EBIT)	294	38	(76)

Logistikksegmentet økte omsetningen med 714 mill. kroner hittil i 2019. Organisk vekst var 5,7 prosent. Det var solid vekst i netthandel til private, bedriftspakker og hjemlevering, både i og utenfor Norge. Veksten var også god innen industrielt direktegods, spedisjon og offshore. E-handelsvolumet siste 12 måneder økte med 19 prosent.

Justert driftsresultat for segment Logistikk var 321 mill. kroner hittil i 2019, en bedring på 276 mill. kroner i forhold til samme periode i fjor. Den positive utviklingen fortsatte for det norske pakke- og godsnettverket, hvor operasjonelle tiltak og vekst ga økt produktivitet og bedret lønnsomhet. Det var også en positiv utvikling for andre områder, blant annet for pakke- og godsvirksomheten utenfor Norge. Deler av virksomheten hadde fortsatt lønnsomhetsutfordringer, og arbeidet med å forbedre lønnsomheten vil fortsette fremover. Innføringen av IFRS 16 leieavtaler medførte en positiv resultateffekt på 24 mill. kroner hittil i 2019.

Driftsresultatet (EBIT) hittil i år ble 294 mill. kroner. Dette inkluderer nedskrivning på leide eiendeler som en følge av utflytting av lokaler og tidlig terminering av leieavtale med totalt 24 mill. kroner. Driftsresultatet var 256 mill. kroner bedre enn tilsvarende periode i fjor, som følge av forbedringen i justert driftsresultat.

POST

Segmentet består av divisjon Post. Divisjon Post har ansvar for de tradisjonelle posttjenestene i Norge (herunder leveringspliktige tjenester). Se for øvrig årsrapport 2018 note 1 for ytterligere beskrivelse.

Q3 2019	Q3 2018		Hittil 2019	Hittil 2018	Året 2018
1 773	1 770	Driftsinntekter	5 530	5 986	8 088
254	139	Driftsresultat før avskrivninger (EBITDA)	736	587	919
132	76	Justert driftsresultat	369	387	657
105	76	Segmentets driftsresultat (EBIT)	(143)	439	748

Adressert post ble hittil i 2019 redusert med 9,6 prosent. Siste kvartal var positivt påvirket av utsendelser i forbindelse med kommune- og kirkevalget i september. Siste 12 måneder var volumnedgangen 10,8 prosent. Uadressert post reduserte volumet hittil i 2019 med 0,7 prosent.

Omsetningen hittil i år ble redusert med 456 mill. kroner som følge av volumfall i adressert brevpost og salg av Bring Citymail Sweden 1. mars 2018.

Justert driftsresultat ble hittil i 2019 369 mill. kroner, en reduksjon på 18 mill. kroner sammenlignet med 2018. Det ble gjennomført betydelige kostnadstilpasninger i driften som i stor grad kompenserte for den store nedgangen i adressert brevolum. Innføringen av IFRS 16 leieavtaler medførte en positiv resultateffekt på 17 mill. kroner hittil i 2019.

Driftsresultatet (EBIT) hittil i år ble negativt med 143 mill. kroner. Dette inkluderte avsetning for omstilling knyttet til distribusjon av post annenhver dag med 354 mill. kroner, til flytting av ruteklargjøring og deler av Postens Reklamesentre på 119 mill. kroner og for omstilling av stabs- og støttefunksjoner med 16 mill. kroner.

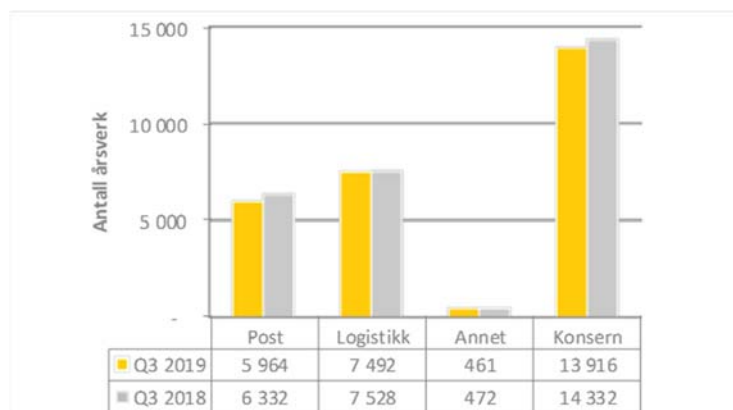
I 3. kvartal var 92 prosent av adressert post fremme innen 2 dager, godt over kravet på 85 prosent. Hittil i år var andelen brevpost fremme innen 2 dager 91,4 prosent.

Andre forhold

HMS

Bemanning

Bemanningen i konsernet var på 13 916 årsverk per 3. kvartal 2019, en reduksjon på 416 årsverk sammenlignet med samme periode i 2018. I segment Post ble bemanningen redusert med 368 årsverk, i hovedsak knyttet til reduksjon innenfor postomdeling og produksjon. Det var en reduksjon i segment logistikk på 36 årsverk.

Sykefravær og personskader

Postenkonsernet har en ambisjon om å opprettholde et helsefremmende arbeidsmiljø der ingen blir skadet eller syke som følge av arbeidet. Konsernets satsing på systematisk HMS-arbeid har gitt gode resultater. Både antall personskader og sykefraværet er betydelig redusert gjennom de siste årene. Etter en periode med økt skadefrekvens og en økning i sykefraværet gjennom 2018, peker utviklingen nå i positiv retning for både sykefravær og skadefrekvens.

I 3. kvartal 2019 var sykefraværet for konsernet 5,5 prosent, en reduksjon med 0,2 prosentpoeng sammenlignet med 3. kvartal 2018. Sykefraværet siste 12 måneder er på 5,9 prosent og 0,1 prosentpoeng lavere enn nivået ett år tilbake.

Totalt antall personskader per million arbeidede timer (H2) var 6,5 i 3. kvartal 2019, en reduksjon på 3,3 fra samme periode i 2018. Skadefrekvensen siste 12 måneder ble redusert fra 9,0 per september i 2018 til 7,2 per september i år. Antall personskader ble redusert fra 221 siste 12 måneder per september i fjor til 173 skader per september i år. Det jobbes kontinuerlig for å forbedre utviklingen både for sykefraværet og for personskader gjennom målrettede tiltak.

Likestilling og mangfold

Mangfold bidrar til økt trivsel, innovasjon og prestasjon. Kjønnbalanse og etnisk mangfold har i flere år vært satsningsområder for Posten. Det er viktig med en størst mulig ressurspool å rekruttere fra, og å tiltrekke seg talenter uavhengig av bakgrunn, alder eller kjønn. Det er satt mål for arbeidet med disse områdene. For kjønnbalanse har konsernet en uttalt ambisjon om at andelen kvinnelige ledere skal gjenspeile fordelingen totalt i konsernet. Ved årsskiftet 2018/2019 var andelen kvinnelige ledere på 28 prosent mot 31 prosent blant alle ansatte. Andelen kvinnelige toppledere har økt fra 21 prosent i 2013 til 33 prosent i dag. For etnisk mangfold er målet at totalandelen medarbeidere med flerkulturell bakgrunn i Posten skal gjenspeile andelen i samfunnet og være 17 prosent innen 2020 (16,9 prosent i 2018) og i stillinger innen ledelse, stab og administrasjon 9 prosent (7,8 prosent i 2018). Det jobbes systematisk med flere tiltak for å fremme mangfold og likestilling.

Ytre miljø

Posten og Bring har innfridd miljøambisjonen om 40 prosent reduksjon av CO₂ utslipp før tiden og besluttet i 2017 en ny og ambisiøs miljøambisjon om kun å benytte fornybare energikilder i kjøretøy og bygg innen 2025.

Konsernet har Norges største elektriske kjøretøypark med nullutslippsteknologi, bestående av over 1 200 elektriske kjøretøy. Enova lanserte et nullutslippsfond i 3. kvartal for å stimulere til økt takt for utfasing av fossile nyttekjøretøy og fartøy. Posten og Bring har mottatt midler fra dette fondet for å pilotere 2 biogass lastebiler og har 22 store varebiler i bestilling.

Regulatoriske forhold

I statsbudsjettforslaget for 2020 foreslår Regjeringen 449 mill. kroner til statlig kjøp av ulønnsomme leveringspliktige posttjenester. Beløpet er i tråd med Postens forhåndsregninger og legger til grunn postomdeling annenhver dag fra 1. juli 2020, som vedtatt av Stortinget ved endring av postloven i vårsesjonen. Videre varsler Samferdselsdepartementet at utgiftene til ulønnsomme posttjenester ventes å øke betydelig i årene fremover og at departementet i 2020 vil gjennomføre utredninger knyttet til fremtidens servicenivå, for å skaffe et best mulig kunnskapsgrunnlag for nødvendige fremtidige omstillinger av posttilbudet.

Omleggingen til postomdeling annenhver dag vil innebære at standard fremsendingstid for brevsendinger endres fra to til tre virkedager. En andel av sendingene vil likevel være fremme innen to dager. I forbindelse med omleggingen har Samferdselsdepartementet utlyst en anbudskonkurranse om distribusjon av aviser fra 1. juli 2020 i områder hvor det ikke finnes alternativ avisdistribusjon.

Verdenspostforeningen (UPU) avholdt en ekstraordinær kongress i Genève 24.-26. september for å løse krisen som hadde oppstått etter at USA varslet utmelding av organisasjonen hvis ikke regelverket ble endret slik at USA kunne kreve kostnadsdekkende og konkurransenøytral betaling for levering av netthandelsvarer i post fra utlandet. Kongressen vedtok en spesiell løsning for USA kombinert med en opptrapping av betalingsratene i perioden 2020-2025. Posten er fornøyd med at USA forblir i Verdenspostforeningen, samt med å ha oppnådd en plan for betydelig opptrapping av betalingen Posten får for distribusjon av netthandelssendinger fra utlandet.

Regjeringen legger i statsbudsjettet for 2020 opp til å innføre mva. på all netthandelsimport av varer fra 1. april 2020. Det skal opprettes en forenklet registrerings- og rapporteringsordning for beregning og betaling av merverdiavgift, der ansvaret legges på den utenlandske selgeren eller e-handelsplattformen som tilbyr varer til norske forbrukere. Ordningen skal med visse unntak gjelde for varer med verdi inntil 3 000 kroner. Vi forventer at merverdiavgiftsplikten vil ha en negativ effekt på importvolumet i postsendinger distribuert av Posten.

Fremtidsutsikter

Veksten i logistikkmarkedet avhenger av aktivitetsnivået i økonomien. Fra 2020 forventes aktivitetsnivået å gå noe ned, mens veksten antas å avta ytterligere i 2021. Norsk økonomi er inne i sitt tredje år med høykonjunktur, men i Sverige antas høykonjunktoren å være over. Nedjusteringen av vekstanslagene i svensk økonomi kan føre til lavere etterspørsel etter logistiktjenester.

Konsernet har over tid gjennomført en betydelig modernisering og effektivisering av logistikkvirksomheten. Driftsmessige og strukturelle endringer sammen med forbedret tjenestetilbud og større valgfrihet har vært nødvendig for å sikre tilfredsstillende lønnsomhet og avkastning. De store endringene har resultert i et solid løft i lønnsomheten inneværende år. Lønnsomheten er fortsatt ikke på ønsket nivå og arbeidet med forbedring, både strukturelt og operasjonelt, vil fortsette med uforminsket kraft.

Netthandelen øker kraftig og endrer nordmenns handlevaner. Stadig flere ønsker hjemlevering, og konsernet har derfor satset på levering av pakker innenfor døren til de som har en digital lås eller et nøkkelskap med kode. Konsernet satser også på eget konkurransekraftig distribusjonsnettverk for pakker i Sverige. Satsningen skal bidra til ytterligere vekst og forbedret lønnsomhet samt en styrking av markedsposisjonen innen netthandel.

Det er ingen endringer i markedsutsiktene for adressert post. Falltaket forventes å fortsette på samme høye nivå som de siste årene. Digitalisering og nye kundebehov krever en omfattende tilpasning av distribusjonsnettverket. Brevomdeling annenhver dag gjennomføres fra 1. juli 2020. Endringen er et første steg i arbeidet med å sikre fremtidig lønnsomhet, men er ikke alene tilstrekkelig til å kompensere for fallet i markedet. Posttilbudet må ytterligere tilpasses i takt med endrede markedsforhold og kundebehov.

Som et ledd i å styrke lønnsomheten pågår det også en større restrukturering som vil bidra til kostnadskutt både i drift og administrative funksjoner.

Regjeringens forslag om å fjerne avgiftsfritaket ved import av varer med verdi under 350 kroner vil ytterligere forsterke utfordringene i brevmarkedet. Konsekvensen blir omsetningstap for konsernet.

Finansiell rapport

Sammendratt resultatregnskap

Q3 2019	Q3 2018		Note	Hittil 2019	Hittil 2018	Året 2018
5 878	5 643	Driftsinntekter	1	17 721	17 487	23 894
2 583	2 494	Vare- og tjenestekostnader		7 728	7 418	10 270
2 034	2 019	Lønn og personalkostnader		6 550	6 637	8 853
389	159	Avskrivninger	2	1 157	492	654
8		Nedskrivninger immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	2	31	5	158
581	845	Andre driftskostnader		1 757	2 656	3 586
5 595	5 517	Driftskostnader		17 223	17 207	23 522
(39)	(10)	Andre inntekter og (kostnader)	4	(524)	40	35
5		Inntekt fra tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet		11	8	8
250	116	Driftsresultat	1	(14)	328	415
(40)	(16)	Netto finansinntekter og (kostnader)		(92)	(42)	(49)
210	100	Resultat før skatt		(107)	286	366
62	24	Skattekostnad		89	65	118
147	76	Resultat etter skatt		(195)	221	248
153	74	Kontrollerende eierinteressers andel av resultatet		(191)	217	246
(6)	2	Ikke- kontrollerende eierinteressers andel av resultatet		(4)	3	2

Tall for 2018 er ikke omarbeidet i tråd med ny IFRS 16 Leieavtaler

Sammendratt oppstilling av totalresultat

Q3 2019	Q3 2018		Hittil 2019	Hittil 2018	Året 2018
147	76	Resultat for perioden	(195)	221	248
		Pensjon			63
		Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat			63
(1)	(3)	Sikring	28	57	32
15	11	Omregningsdifferanser	(65)	(122)	(44)
13	8	Omregningsdifferanser	(36)	(65)	(12)
		Kontantstrømsikring	2	4	
13	8	Poster som senere vil bli reklassifisert til resultat	(35)	(61)	(11)
		Endret skattesats			(2)
13	8	Utvidet resultat	(35)	(61)	50
160	84	Totalresultat	(230)	160	298
		Totalresultat fordeler seg som følger			
165	82	Kontrollerende eierinteresser	(226)	157	296
(6)	3	Ikke-kontrollerende eierinteresser	(4)	3	2

Tall for 2018 er ikke omarbeidet i tråd med ny IFRS 16 Leieavtaler

Sammendratt balanse

	Note	30.09 2019	31.12 2018
Immaterielle eiendeler	2	2 020	2 049
Utsatt skattefordel		214	224
Varige driftsmidler	2	9 443	5 812
Andre finansielle anleggsmidler	5	491	645
Anleggsmidler		12 168	8 730
Varebeholdninger		12	15
Rentefrie kortsiktige fordringer	5	3 760	3 671
Rentebærende kortsiktig fordringer	5	47	42
Likvide midler	5	3 611	3 613
Omløpsmidler		7 430	7 341
Eiendeler		19 597	16 071
EGENKAPITAL OG GJELD			
Aksjekapital		3 120	3 120
Annen egenkapital		2 980	3 330
Minoritetsinteresser		40	31
Egenkapital		6 140	6 481
Avsetning for forpliktelser		1 459	1 201
Rentebærende langsiktig gjeld	3,5	5 584	3 015
Rentefri langsiktig gjeld	5	6	14
Langsiktig gjeld		5 590	3 030
Rentebærende kortsiktig gjeld	3,5	2 241	910
Rentefri kortsiktig gjeld	5	4 067	4 342
Betalbar skatt		101	107
Kortsiktig gjeld		6 409	5 359
Egenkapital og gjeld		19 597	16 071

Tall for 2018 er ikke omarbeidet i tråd med ny IFRS 16 Leieavtaler

Sammendratt egenkapitaloppstilling

	Kontrollerende eierinteresser						Ikke-kontrollerende eierinteresser	Total egenkapital
	Aksje-kapital	Over-kurs	Sikrings-reserve	Omregn-differanse	Opptjent egen-kapital	Annen egen-kapital		
Egenkapital 01.01.2018	3 120	992	(3)	314	1 930	3 233	22	6 375
Årsresultat					246	246	2	248
Utvidet resultat			(1)	(12)	62	50		50
Totalresultat			(1)	(12)	308	296	2	298
Utbytte					(194)	(194)	(4)	(198)
Tilgang ikke kontrollerende eierinteresser							10	10
Øvrige endringer i egenkapital					(5)	(5)		(5)
Egenkapital 31.12.2018	3 120	992	(3)	302	2 039	3 330	31	6 481
Egenkapital 31.12.2018	3 120	992	(3)	302	2 039	3 330	31	6 481
Effekt av prinsippendring (IFRS 16)					38	38		38
Egenkapital 01.01.2019	3 120	992	(3)	302	2 077	3 369	31	6 519
Årsresultat					(191)	(191)	(4)	(195)
Utvidet resultat			2	(36)		(35)		(35)
Totalresultat			2	(36)	(191)	(226)	(4)	(230)
Utbytte					(124)	(124)		(124)
Øvrige endringer i egenkapital					(39)	(39)	14	(24)
Egenkapital 30.09.2019	3 120	992	(2)	266	1 723	2 980	40	6 140

Aksjekapitalen bestod per 30. juni 2019 av 3 120 000 aksjer til pålydende verdi av 1 000 kroner. Selskapets aksjer eies i sin helhet av staten ved Nærings- og fiskeridepartementet.

På Generalforsamling i juni 2019 ble det vedtatt å dele ut 124 mill. kroner i utbytte, tilsvarende styrets forslag i årsregnskapet 2018. Utbytte er utbetalt i 3. kvartal 2019.

Sammendratt kontantstrømoppstilling

Q3 2019	Q3 2018		01.01 - 30.09 2019	01.01 - 30.09 2018	Året 2018
210	100	Resultat før skatt	(107)	286	366
(3)	2	Periodens betalte skatter	(130)	(109)	(130)
(9)	(1)	Salgsgevinst/-tap ved salg av anleggsmidler og datterselskap	(16)	(21)	(64)
397	159	Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	1 188	497	813
(5)		Resultatandel fra investeringer etter egenkapitalmetoden	(11)	(8)	(8)
46	10	Finansposter uten kontantstrømeffekt	97	83	111
204	82	Endring i kundefordringer, varelager og leverandørgjeld	165	73	(147)
(110)	(13)	Endring i øvrig arbeidskapital	(211)	(491)	(99)
81	48	Endring i andre tidsavgrensninger	411	(192)	(218)
26	20	Innbetalte renter	92	49	51
(54)	(20)	Utbetalte renter	(198)	(59)	(76)
781	388	Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 281	107	598
(117)	(197)	Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	(513)	(652)	(962)
		Kontanteffekt refusjoner på tidligere års investering			28
	(1)	Kontanteffekt ved kjøp av aksjer i selskap	(5)	(1)	(3)
35	27	Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	140	64	81
		Kontanteffekt ved salg av virksomhet		(102)	1
33		Kontanteffekt ved salg av tilknyttede selskaper	73		7
(3)	(2)	Endringer i langsiktige fordringer og finansielle anleggsmidler	7	6	(4)
(52)	(173)	Netto Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(298)	(685)	(853)
(225)		Utbetaling ved nedbetaling av leieforpliktelser	(662)		
	100	Innbetaling ved opptak av gjeld		100	500
150	(225)	Utbetaling ved nedbetaling av gjeld	(200)	(375)	(375)
(399)	130	Nedgang/økning i kassekreditt		531	
(124)	(194)	Utbetalt utbytte	(124)	(194)	(194)
(598)	(189)	Netto Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(986)	62	(69)
131	26	Netto endring i likvider gjennom året	(3)	(516)	(324)
3 480	3 395	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	3 613	3 937	3 937
3 611	3 421	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	3 611	3 421	3 613

Tall for 2018 er ikke omarbeidet i tråd med ny IFRS 16 Leieavtaler

I 2019-tallene er effekter fra leiebetalinger reklassifisert fra operasjonelle aktiviteter til finansieringsaktiviteter som følge av ny regnskapstandard IFRS 16 Leieavtaler

UTVALGTE TILLEGGSOPPLYSNINGER

Generelt

Posten Norge AS ble etablert som selskap den 1. desember 1996, og er et norskregistrert aksjeselskap med staten ved Nærings- og fiskeridepartementet som eneste aksjeeier. Posten Norge AS har adresse Biskop Gunnerus gt. 14, 0001 Oslo.

Den sammendratte delårsrapporten er utarbeidet i henhold til IFRS (International Financial Reporting Standards), slik det er godkjent av EU og er i overensstemmelse med gjeldende regnskapsstandard IAS 34 for delårsregnskap. Det sammendratte delårsregnskapet gir ikke fullstendige noteopplysninger som er påkrevd i årsregnskapet og følgelig skal denne rapporten leses i sammenheng med årsregnskapet.

Regnskapsprinsipper

Delårsregnskapet er avlagt etter IFRS, med de samme regnskapsprinsipper som er beskrevet i årsrapporten for 2018 med følgende unntak:

Nye eller endrede standarder tatt i bruk fra 1. januar 2019:

IFRS 16 Leieavtaler ble tatt i bruk fra 1. januar 2019. Standarden krever at leietaker balansefører leieavtaler, slik at verdien av bruksretten for en eiendel og den tilsvarende leieforpliktelsen vises i balansen. Leieforpliktelsen måles til nåverdien av leiebetalingene, og «rett til bruk» eiendelen avledes fra denne beregningen. Ved etterfølgende måling skal «rett til bruk» eiendelen avskrives. Leieforpliktelsen reduseres med løpende avdrag. Det åpnes for unntak for leieavtaler som vedrører «eiendeler av mindre verdi» og kortsiktige leieavtaler, hvor leiebetalingene resultatføres direkte.

Konsernets valg av implementeringsmetode

Konsernet har vedtatt å benytte den modifiserte retrospektive metoden uten omarbeiding av sammenligningstall ved implementering av IFRS 16. Leide eiendeler og forpliktelser ble i utgangspunktet målt til samme beløp.

Videre ble følgende praktiske løsninger på leieavtaler som tidligere var klassifisert som operasjonelle leieavtaler lagt til grunn ved implementeringstidspunktet:

- Det ble benyttet en felles diskonteringsrente for porteføljer av leieavtaler med lignende egenskaper.
- For leieavtaler hvor det i tråd med IAS 37 var avsatt for tapskontrakter, ble brukseiendeler justert for verdien av tapskontraktene ved implementeringstidspunktet.
- Konsernet har utelatt direkte utgifter til avtaleinngåelse fra målingen av brukseiendelen ved implementeringstidspunktet. Utelatelsen hadde ingen vesentlig effekt.
- Konsernet har ved fastsettelse av leieperioden tatt hensyn til kjent informasjon om opsjoner.

Konsernets valg av regnskapsprinsipper

Konsernet har benyttet seg av unntakene i standarden. Leieavtaler som faller inn under definisjonen «eiendeler av mindre verdi» balanseføres ikke. «Eiendeler av mindre verdi» vurderes ut fra vesentlighetsbetraktningene angitt i IAS 1. Også for kortsiktige leieavtaler hvor den ikke-kansellerbare leieperioden er under 12 måneder, resultatføres leiekostnadene direkte. Konsernet har valgt å anvende standardens mulighet for ikke å benytte IFRS 16 for immaterielle eiendeler.

Flere av konsernets leieavtaler inkluderer øvrige tjenester og komponenter, for eksempel felleskostnader, drivstoff og avgifter. Ikke-leiekomponenter adskilles fra leieavtalen og innregnes som driftskostnad i konsernregnskapet.

Konsernets tolkning av standarden og sentrale regnskapsvurderinger

Vurdering av avtaler i konsernet som tilfredsstillende standardens definisjon og krav for innregning

For at en avtale skal falle inn under kravene i IFRS 16 må avtalen oppfylle definisjonen av en leieavtale, herunder må eiendelene være identifiserbare og leietaker må ha rett til å kontrollere bruken av eiendelene i en gitt periode.

Vesentlige avtaler i konsernet vedrører i hovedsak leiekontrakter tilknyttet bygg og terminaler, samt konsernets bilpark.

Leie av fast eiendom og transportmidler vil som hovedregel omfattes av definisjonen i standarden og klassifiseres som en leieavtale.

Konsernet har foretatt en gjennomgang av ulike leieavtaler og spesielt vurdert behandlingen av disse, samt avtaler med transportører (transportavtaler). Hoveddelen av transportavtalene i konsernet er av en karakter hvor det ikke kan identifiseres noen spesifikk eiendel, eller er av kortsiktig art og disse faller derfor utenfor definisjonen av en leieavtale i henhold til standarden.

Vurdering av leieperiode

Flere av konsernets vesentlige leieavtaler, spesielt innenfor eiendom, inkluderer opsjoner for forlengelse av leieavtalen. Etter IFRS 16 er det den ikke-kansellerbare leieperioden (inkludert oppsigelsesperiode) og eventuelle opsjoner hvor man er rimelig sikker på utøvelsen, som innregnes i leieforpliktelsen. Konsernet tolker «rimelig sikker» som et sannsynlighetsnivå betydelig høyere enn 50 prosent/«sannsynlig».

Vurdering av leiebetalinger

«Rett til bruk» eiendeler og leieforpliktelser skal måles til nåverdien av leieavtalens leiebetalinger.

Leiebetalinger inkluderer faste betalinger og eventuelle betalinger som varierer med en indeks eller en rentesats, men ikke variable leiebetalinger som avhenger av bruken av eiendelen.

I tillegg inkluderer leiebetalinger restverdigarantier, kjøpsopsjoner og eventuelle termineringsutgifter. For en stor andel av konsernets leie av transportmidler er det stilt en restverdigaranti av bilimportør ovenfor utleier. Slitasje og eventuelle skader som følge av rutinemessig bruk av den leide eiendelen kostnadsføres derfor etter hvert som dette påløper.

Diskonteringsrenter

Nåverdien av leiebetalingene skal diskonteres med leietakers marginale lånerente når leieavtalens implisitte rente ikke enkelt kan fastsettes. Metoden for å fastsette konsernets marginale lånerenter anvendes konsistent og reflekterer (1) lånerenten for den aktuelle eiendelsklassen og (2) lengden på leieperioden.

Vurdering av fremleieavtaler

Fremleieavtaler skal klassifiseres som enten finansielle eller operasjonelle leieavtaler, og anses som finansielle dersom de i det vesentligste overfører all risiko og fordeler forbundet med «rett til bruk» eiendelen. Konsernet legger til grunn at dette er tilfellet dersom eiendelen, eller deler av denne, er fremleid for den vesentligste av gjenværende leieperiode i hovedavtalen.

Konsekvenser for regnskapsrapporteringen

IFRS 16 effekt i balansen:

Implementeringen av IFRS 16 har medført en økning i totalkapitalen og en reduksjon i egenkapitalandelen til konsernet. Implementeringseffekt per 1. januar 2019 var som følger:

	31.12 2018	IFRS 16 Effekter	01.01 2019
EIENDELER			
Anleggsmidler	8 730	4 034	12 764
Omløpsmidler	7 341	27	7 367
Eiendeler	16 071	4 060	20 131
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital	6 481	38	6 519
Avsetninger for forpliktelser	1 201	(268)	933
Langsiktig gjeld	3 030	3 515	6 545
Kortsiktig gjeld	5 359	775	6 134
Egenkapital og gjeld	16 071	4 060	20 131

Ved implementeringstidspunktet utgjorde konsernets veide gjennomsnitt av marginale lånerenter 3,4 prosent.

IFRS 16 effekt i resultatregnskapet:

Leiebetalinger som etter IAS 17 inngikk i andre driftskostnader er etter IFRS 16 klassifisert som avskrivninger og finanskostnader. Konsernets driftsresultat før avskrivninger påvirkes positivt, avskrivningskostnadene og netto finansposter påvirkes negativt.

	Eks. IFRS 16*	IFRS 16 Effekter	Hittil 2019
Driftsinntekter	17 744	(22)	17 721
Vare- og tjenestekostnader	7 728		7 728
Lønn og personalkostnader	6 550		6 550
Avskrivninger	480	677	1 157
Nedskrivninger immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	7	24	31
Andre driftskostnader	2 506	(750)	1 757
Driftskostnader	17 271	(49)	17 223
Andre inntekter og (kostnader)	(523)	(1)	(524)
Inntekt fra tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	11		11
Driftsresultat	(39)	25	(14)
Netto finansinntekter og (kostnader)	1	(93)	(92)
Resultat før skatt	(38)	(68)	(107)
Skattekostnad	89		89
Resultat etter skatt	(127)	(68)	(195)

*Viser resultatregnskap som om den nye standarden IFRS 16 ikke hadde vært implementert

IFRS 16 effekt i kontantstrøm:

Endringen i regnskapsføring medfører at leiebetalingene vises som kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter på linjen «Utbetaling ved nedbetaling av leieforpliktelser». Før implementering av IFRS 16 var disse en del av kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter.

	Eks. IFRS 16*	IFRS 16 Effekter	Hittil 2019
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	619	662	1 281
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(298)		(298)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(324)	(662)	(986)
Sum endring likvide midler	(3)		(3)
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	3 613		3 613
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	3 611		3 611

*Viser kontantstrøm som om den nye standarden IFRS 16 ikke hadde vært implementert

Vedtatte standarder som ikke er trådt i kraft:

Det foreligger ingen vedtatte standarder som ikke er trådt i kraft, med vesentlig effekt for konsernregnskapet.

Estimater og vurderinger

I utarbeidelsen av delårsregnskapet har ledelsen benyttet estimater og forutsetninger som har påvirket inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld. Områder hvor slike estimater og vurderinger kan ha påvirkning er goodwill, andre immaterielle eiendeler, varige driftsmidler, rett til bruk eiendeler, leieforpliktelser, pensjoner, avsetninger og skatt.

Kildene til usikkerhet ved estimering er de samme som ved årsoppgjøret for 2018, med unntak av for rett til bruk eiendeler og leieforpliktelser. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg, og endringene vil bli regnskapsført når eventuelt nytt estimat fastsettes.

Årsrapport for 2018 er tilgjengelig på www.postennorge.no

NOTEINFORMASJON TIL REGNSKAPET

Note 1 Segmenter

Posten Norge fordeler sin virksomhet i to driftssegmenter, Logistikk og Post. Eierfunksjon og fellesfunksjoner inngår i Annet.

Driftssegmenter i konsernet rapporteres i henhold til områder hvor driftsresultater gjennomgås regelmessig av Postens styre, for at styret skal avgjøre hvilke ressurser som skal fordeles på segmentet og vurdere dets inntjening. Interne inntekter er omsetning mellom segmentene i konsernet. Prising av transaksjoner mellom segmentene er basert på normale kommersielle forhold og som om segmentene var uavhengige parter.

Segmentene er nærmere beskrevet i årsrapporten for 2018.

Inntekter per segment

Q3 2019	Q3 2018		Hittil 2019	Hittil 2018	Året 2018
4 323	4 081	Eksterne inntekter	12 831	12 117	16 666
170	161	Interne inntekter	488	487	654
4 493	4 242	Logistikk	13 318	12 604	17 320
1 554	1 561	Eksterne inntekter	4 886	5 368	7 239
219	210	Interne inntekter	645	617	849
1 773	1 770	Post	5 530	5 986	8 088
	1	Eksterne inntekter		1	
330	325	Interne inntekter	1 013	1 004	1 301
330	325	Annet	1 013	1 005	1 301
(718)	(695)	Eliminering	(2 141)	(2 108)	(2 817)
5 878	5 643	Konsern	17 721	17 487	23 894

Inntektskategorier (eksterne inntekter)

Q3 2019	Q3 2018		Hittil 2019	Hittil 2018	Året 2018
		Leveranser over tid*			
2 080	1 936	Pakker og Gods	6 127	5 666	7 888
2 244	2 145	Øvrig Logistikkvirksomhet	6 704	6 451	8 777
4 323	4 081	Sum Segment Logistikk	12 831	12 117	16 666
1 359	1 375	Post- og banktjenester	4 272	4 793	6 425
134	127	Statlig kjøp	401	380	536
62	59	Annet (hovedsakelig dialogtjenester)	213	195	278
1 554	1 561	Sum Segment Post	4 886	5 368	7 239
	1	Annet		1	
5 878	5 643	Sum driftsinntekter	17 721	17 487	23 894

*Enkelte av konsernets tjenester leveres på et bestemt tidspunkt. Disse tjenestene er ikke spesifisert da de er ansett som uvesentlige.

Driftsresultat (EBIT) per segment^{*)}

Q3 2019	Q3 2018	Driftsresultat før avskrivninger (EBITDA)	Hittil 2019	Hittil 2018	Året 2018
471	182	Logistikk	1 086	334	525
254	139	Post	736	587	919
(44)	(36)	Annet	(133)	(145)	(258)
680	285	Konsern	1 687	777	1 185

Q3 2019	Q3 2018	Justert driftsresultat	Hittil 2019	Hittil 2018	Året 2018
213	87	Logistikk	321	45	135
132	76	Post	369	387	657
(53)	(37)	Annet	(160)	(148)	(262)
291	126	Konsern	530	284	531

Q3 2019	Q3 2018	Driftsresultat (EBIT)	Hittil 2019	Hittil 2018	Året 2018
203	78	Logistikk	294	38	(73)
105	76	Post	(143)	439	748
(59)	(37)	Annet	(165)	(149)	(260)
250	116	Konsern	(14)	328	415

^{*)}I tallene for 2019 er IFRS 16 Leieavtaler implementert. Dette ble gjort 1. januar 2019 og sammenligningstallene er ikke omarbeidet tilsvarende

Eiendeler og gjeld per segment^{*)}

30.09.2019	Logistikk	Post	Annet	Elim.	Konsern
Tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	324	3			327
Øvrige anleggsmidler	8 339	2 616	667	(4)	11 618
Omløpsmidler	3 081	604	145	(57)	3 772
Sum allokerte eiendeler	11 744	3 223	812	(61)	15 717
Utsatt skattefordel					214
Rentebærende fordringer					55
Likvide midler					3 611
Sum ikke allokerte eiendeler					3 880
Totalt eiendeler					19 597
Avsetning og forpliktelser	535	862	62		1 459
Sum rentefri gjeld	2 283	1 552	400	(61)	4 174
Sum allokert gjeld	2 819	2 414	461	(61)	5 633
Sum rentebærende gjeld					7 824
Sum ikke allokert gjeld					7 824
Totalt gjeld					13 457
31.12.2018	Logistikk	Post	Annet	Elim.	Konsern
Tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	402	2			404
Øvrige anleggsmidler	5 842	2 025	217		8 085
Omløpsmidler	2 988	725	31	(58)	3 686
Sum allokerte eiendeler	9 232	2 752	248	(58)	12 175
Utsatt skattefordel					224
Rentebærende fordringer					59
Likvide midler					3 613
Sum ikke allokerte eiendeler					3 896
Totalt eiendeler					16 071
Avsetning og forpliktelser	787	428	(14)		1 201
Sum rentefri gjeld	2 579	1 686	255	(58)	4 463
Sum allokert gjeld	3 367	2 114	241	(58)	5 664
Sum rentebærende gjeld					3 926
Sum ikke allokert gjeld					3 926
Totalt gjeld					9 590

^{*)} I tallene for 2019 er IFRS 16 Leieavtaler implementert. Dette ble gjort 1. januar 2019 og sammenligningstallene er ikke omarbeidet tilsvarende

Kontantstrøm for segmentene

Hittil 2019	Logistikk	Post	Annet	Konsern
Resultat før skatt	179	(181)	(105)	(107)
Salgsgevinst/-tap ved salg av anleggsmidler og datterselskap	(13)	(2)		(16)
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	796	368	25	1 188
Resultatandel fra investeringer etter egenkapitalmetoden	(11)			(11)
Endringer i arbeidskapital og øvrige tidsavgrensninger	(250)	405	209	364
Periodens betalte skatter				(130)
Finansposter uten kontantstrømeffekt				97
Netto rentebetalinger				(106)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	701	589	130	1 281
Kontanteffekt ved kjøp	(402)	(106)	(5)	(513)
Kontanteffekt ved salg	210	3		213
Endringer i langsiktige fordringer og finansielle anleggsmidler	(2)		5	2
Netto Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(195)	(103)		(298)
Utbetaling ved nedbetaling av leieforpliktelser				(662)
Utbetaling ved nedbetaling av gjeld				(200)
Utbetalt utbytte				(124)
Netto Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter				(986)
Netto endring i likvider gjennom året				(3)
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse				3 613
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt				3 611

Hittil 2018	Logistikk	Post	Annet	Konsern
Resultat før skatt	(4)	418	(128)	286
Salgsgevinst/-tap ved salg av anleggsmidler og datterselskap	(4)	(17)		(21)
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	292	201	4	497
Resultatandel fra investeringer etter egenkapitalmetoden	(4)	(3)		(8)
Endringer i arbeidskapital og øvrige tidsavgrensninger	(354)	(172)	(83)	(610)
Periodens betalte skatter				(109)
Finansposter uten kontantstrømeffekt				83
Netto rentebetalinger				(10)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	(75)	426	(206)	107
Kontanteffekt ved kjøp	(529)	(114)	(9)	(653)
Kontanteffekt ved salg	45	(84)		(38)
Endringer i langsiktige fordringer og finansielle anleggsmidler	6			6
Netto Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(478)	(198)	(9)	(685)
Innbetaling ved opptak av gjeld				100
Utbetaling ved nedbetaling av gjeld				(375)
Nedgang/økning i kassekreditt				531
Utbetalt utbytte				(194)
Netto Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter				62
Netto endring i likvider gjennom året				(516)
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse				3 937
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt				3 421

*I tallene for 2019 er IFRS 16 Leieavtaler implementert. Dette ble gjort 1. januar 2019 og sammenligningstallene er ikke omarbeidet tilsvarende

Note 2 Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

	Immaterielle eiendeler	Varige driftsmidler			Total
		Eide	Rett til bruk	Sum	
Balanse 01.01.19	2 049	5 812	3 952	9 763	11 813
Justering av IB		(22)		(22)	(22)
Tilganger	99	414	573	987	1 086
Avgang		(131)		(131)	(131)
Avskrivninger	(101)	(376)	(680)	(1 056)	(1 157)
Nedskrivninger	(8)		(24)	(24)	(31)
Omregningsdifferanser	(18)	(16)	(58)	(74)	(92)
Balanse 30.09.19	2 020	5 680	3 763	9 443	11 463

Investeringer i eide eiendeler hittil i år utgjorde 513 mill. kroner. Av dette utgjorde investeringer i IT-løsninger 99 mill. kroner. Av 414 mill. kroner investert i varige driftsmidler gjaldt 132 mill. kroner bygg og fast eiendom, hvor utbygging på terminalene i Tromsø, Stavanger og Narvik stod for de vesentligste postene. Investeringer i øvrige varige driftsmidler gjaldt terminalutstyr, kjøretøy og annet driftsløsøre. 351 mill. kroner av det totale investeringene gjaldt segment Logistikk.

Rett til bruk eiendeler hadde en tilgang på 573 mill. kroner. Det henvises til eget kapittel under konsernets regnskapsprinsipper om implementering av IFRS 16 for nærmere omtale av rett til bruk eiendeler.

Note 3 Rentebærende langsiktig og kortsiktig gjeld

Konsernets rentebærende gjeld økte med 4 260 mill. kroner fra 31. desember 2018 til 30. september 2019. Dette skyldtes hovedsakelig implementering av IFRS 16 fra og med 1. januar 2019. Det henvises til utvalgte tilleggsopplysninger for detaljer knyttet til implementeringen.

Konsernets rentebærende gjeld fordeler seg som følger:

	30.09 2019	31.12 2018
Obligasjonslån	1 350	1 725
Gjeld til kredittinstitusjoner	935	1 257
Leieforpliktelser	3 288	
Annen langsiktig gjeld	11	34
Rentebærende langsiktig gjeld	5 584	3 015
1. års avdrag langsiktig gjeld	623	100
Gjeld til redittinstitusjoner	109	10
Sertifikatlån	700	800
Leieforpliktelser	808	
Rentebærende kortsiktig gjeld	2 241	910

Per 30. september 2019 var det ikke trukket noe på konsernets trekkfasiliteter. Renten på Postens utestående rentebærende gjeld var gjennomsnittlig 2,4 prosent per 30. september 2019.

Note 4 Andre inntekter og kostnader

Andre inntekter og kostnader omfatter blant annet omstillingskostnader og gevinst/tap ved salg av anleggsmidler. Formålet med denne linjen er å skille ut vesentlige periodefremmede poster slik at utviklingen på driftslinjene presentert i justert driftsresultat er sammenlignbare.

Q3 2019	Q3 2018		Hittil 2019	Hittil 2018	Året 2018
(38)	(10)	Omstillingskostnader(-)	(530)	(9)	(22)
8	1	Gevinst/tap(-) ved salg av anleggsmidler mv	16	21	68
(10)		Andre inntekter/kostnader(-)	(10)	29	(11)
(39)	(10)	Sum andre inntekter og kostnader(-)	(524)	40	35

Endringer i Postloven ble i juni vedtatt av Stortinget og konsernet har besluttet å redusere antall dager med omdeling fra fem dager i uken til annenhver dag fra 1. juli 2020. Bemanningen reduseres da med om lag 1 500 årsverk, i tillegg til at omlag 2 600 medarbeidere ved postterminalene og øvrige postbud kan få endrede arbeidsoppgaver. Omstillingskostnader hittil i år gjaldt i hovedsak denne omstillingen i segment Post. I 3. kvartal ble det avsatt til omstilling av stabs- og støttefunksjoner i forbindelse med ny konsernstruktur. I 1. kvartal i år ble det i tillegg avsatt for restrukturering av ruteklargjøring i segment Post.

Gevinst ved salg av anleggsmidler hittil i 2019 gjaldt i hovedsak salg av eiendom i segment Logistikk, mens det for samme periode i 2018 hovedsakelig gjaldt salg av tomt tilhørende Posten Eiendom Svanholmen.

Andre inntekter og kostnader hittil i i 2018 gjaldt hovedsakelig tilbakeført avsetning på 34 mill. kroner etter at konsernet i første kvartal 2018 solgte datterselskapet Bring Citymail Sweden til det tyske selskapet Allegra Capital GmbH og avtalens utfall resulterte i lavere tap enn forventet.

Posten mottok i 2017 et krav om erstatning fra leverandør knyttet til endring i innkjøpsvolum. Saken er forlikt i 2019 uten vesentlig effekt på regnskapet.

Note 5 Virkelig verdimåling

Ved beregning av virkelig verdi for finansielle eiendeler og forpliktelser brukes metoder og forutsetninger samt virkelig verdi hierarki i tråd med tidligere år. Dette er nærmere beskrevet i årsrapporten for 2018.

Konsernet hadde følgende finansielle eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi per 30. september 2019:

	Verdsettelsesnivå	Til virkelig verdi			Til amortisert kost		
		FVO - Virkelig verdi over res	Derivater til virkelig verdi over res	Derivater til virkelig v. over utvidet res/EK*	Fordringer	Andre finans. forp.	30.09 2019
Eiendeler							
Rentebærende langsiktige fordringer					9		9
Andre finansielle anleggsmidler	2		140	4	12		155
Rentefrie kortsiktige fordringer	2		109	2	3 649		3 760
Rentebærende kortsiktige fordringer					47		47
Likvide midler							3 611
Sum finansielle eiendeler							7 582
Forpliktelser							
Rentebærende langsiktig gjeld	2	438				5 146	5 584
Rentefri langsiktig gjeld	2			4		2	6
Rentebærende kortsiktig gjeld		258				1 983	2 241
Rentefri kort. gjeld, inkl. betalbar skatt	2		7	4		4 156	4 168
Sum finansielle forpliktelser							11 998
Sum verdsettelses- nivå 1 (netto)							
Sum verdsettelses- nivå 2 (netto)		(696)	242	(3)			(457)
Sum verdsettelses- nivå 3 (netto)							

*Derivater som inngår i regnskapsmessige sikringsrelasjoner

Nivå 1: Noterte priser.

Nivå 2: Annen observerbar input, direkte eller indirekte.

Nivå 3: Ikke-observerbar input.

	Verdsettelsesnivå	Til virkelig verdi			Til amortisert kost		31.12 2018
		FVO - Virkelig verdi over res	Derivater til virkelig verdi over res	Derivater til virkelig v. over utvidet res/EK*	Fordringer	Andre finans. forp.	
Eiendeler							
Rentebærende langsiktige fordringer					17		17
Andre finansielle anleggsmidler	2		210	3	10		223
Rentefrie kortsiktige fordringer					3 671		3 671
Rentebærende kortsiktige fordringer					42		42
Likvide midler							3 613
Sum finansielle eiendeler							7 566
Forpliktelseser							
Rentebærende langsiktig gjeld	2	657				2 359	3 015
Rentefri langsiktig gjeld	2		10	2		2	14
Rentebærende kortsiktig gjeld						910	910
Rentefri kort. gjeld, inkl. betalbar skatt	2		5	27		4 416	4 449
Sum finansielle forpliktelseser							8 389
Sum verdsettelses- nivå 1 (netto)							
Sum verdsettelses- nivå 2 (netto)		(657)	194	(27)			(489)
Sum verdsettelses- nivå 3 (netto)							

*Derivater som inngår i regnskapsmessige sikringsrelasjoner

Nivå 1: Noterte priser.

Nivå 2: Annen observerbar input, direkte eller indirekte.

Nivå 3: Ikke-observerbar input.

Tabellen over viser klassifisering i henhold til IFRS 9, for nærmere beskrivelse se finansiell årsrapport 2018. Det har ikke vært overføringer mellom nivåene innen virkelig verdi hierarkiet fra i fjor.

Alternative ResultatMål

Alternative Resultatmål

Konsernets finansielle informasjon er utarbeidet i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS). I tillegg er det opplyst om alternative resultatmål som jevnlig følges opp av ledelsen for å forbedre forståelsen av resultatene. De alternative resultatmålene som presenteres kan defineres ulikt av andre selskaper.

Som følge av retningslinjer for «Alternative resultatmål i finansiell rapportering» har konsernet tydeliggjort definisjonen av resultatmål og andre måltall benyttet i årsrapporten og som ikke er en del av regnskapsoppstillingene.

Etterfølgende omtales konsernets resultatmål og andre måltall som er benyttet i års- og kvartalsrapportene.

Ved implementeringen av IFRS 16 er de alternative resultatmålene for 2018 ikke omarbeidet.

Organisk vekst

Organisk vekst gir konsernets ledelse, styret og øvrige brukere av den finansielle informasjonen mulighet til å analysere underliggende vekst av den operasjonelle virksomheten.

	30.09 2019	30.09 2018
+ Driftsinntekter (årets)	17 721	17 487
- Driftsinntekter (fjorår)	17 487	17 959
= Nominell endring i driftsinntekter	234	(472)

	30.09 2019	30.09 2018
Nominell endring i driftsinntekter	234	(472)
+/- Valutaeffekt	15	4
+/- Kjøp av virksomhet	(31)	
+/- Salg av virksomhet*	251	921
+/- Endring statlig kjøp	(20)	(258)
+/- IFRS 16 effekter	22	
= Organisk endring i driftsinntekter	471	195

* Justering av driftsinntekter for virksomhet solgt i forrige år

	30.09 2019	30.09 2018
Organisk endring i driftsinntekter	471	195
/ Justert driftsinntekt*	17 707	17 233
= Organisk vekst	2,7 %	1,1 %

* Justert driftsinntekt er driftsinntekter justert for valutaeffekter, oppkjøp, statlig kjøp og IFRS 16 effekter.

Driftsresultat før avskrivninger(EBITDA), justert driftsresultat, driftsresultat(EBIT)

Konsernets ledelse følger opp konsernets økonomiske situasjon gjennom bruk av felles måltall (KPI'er) og måltall som viser inntekter og kostnader knyttet til konsernets ordinære operasjonelle drift. De alternative målene som benyttes i rapportering til konsernledelsen består av inntjening eksklusive poster som ikke er av driftsmessig karakter.

Resultat før avskrivninger, finansposter og skatt (EBITDA) er viktige finansielle parametere for konsernet og danner basis for begrepet justert driftsresultat. Justert driftsresultat er EBITDA før andre inntekter og kostnader og inkluderer avskrivninger. Driftsresultat (EBIT) inkluderer konsernets nedskrivninger, andre inntekter og kostnader, samt inntekt fra tilknyttede- og felleskontrollerte selskaper.

Måltallene er nyttig for brukere av Postens finansielle opplysninger, herunder ledelse, styret og eksterne parter. Det gir brukere av den finansielle informasjonen muligheten til å vurdere driftsresultatet basert på variable løpende poster, da det utelukker blant annet restruktureringskostnader, engangsposter og øvrige gevinster og tap knyttet til investeringer. Det antas også at måltallene gir mulighet for en mer sammenlignbar evaluering av driftsresultat i forhold til konsernets konkurrenter.

	Hittil 2019	Hittil 2018
+ Driftsinntekter	17 721	17 487
- Varekostnader	7 728	7 418
- Lønnskostnader	6 550	6 637
- Andre Driftskostnader	1 757	2 656
= EBITDA	1 687	777

	Hittil 2019	Hittil 2018
+ EBITDA	1 687	777
- Avskrivninger	1 157	492
= Justert driftsresultat	530	284

	Hittil 2019	Hittil 2018
Justert driftsresultat/	530	284
- Total omsetning	17 721	17 487
= Justert driftsmargin	3,0 %	1,6 %

	Hittil 2019	Hittil 2018
+ Justert driftsresultat	530	284
- Nedskrivninger	31	5
+/- Andre inntekter og (kostnader)	(524)	40
+ Inntekter fra tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	11	8
= Driftsresultat (EBIT)	(14)	328

	Hittil 2019	Hittil 2018
Driftsresultat (EBIT)/	(14)	328
Total Omsetning	17 721	17 487
= EBIT margin	(0,1 %)	1,9 %

Netto rentebærende gjeld(NIBD) og likviditetsreserve

En overordnet målsetning i konsernets retningslinjer for finans, er å sørge for at konsernet har finansiell handlefrihet. Finansiell handlefrihet gir forretningen mulighet til å operasjonalisere strategier og nå sine mål. Konsernet skal til enhver tid ha tilstrekkelig tilgang til kapital til samlet å dekke normale svingninger i konsernets likviditetsbehov, refinansieringsrisiko og normal ekspansjonstakt uten at enkeltprosjekter utløser særskilte finansieringstiltak. Det vil si tilstrekkelige rammer til å kunne realisere konsernets vedtatte strategier.

Netto rentebærende gjeld og likviditetsreserve er en indikator på konsernets likviditetsmessige situasjon og følges tett av konsernets sentraliserte finansfunksjon. Det er også et enkelt mål som kan brukes til å vurdere konsernets likviditetsbehov.

Netto rentebærende gjeld består av både kortsiktig og langsiktig rentebærende gjeld, redusert med markedsmessige finansplasseringer og kontanter og kontantekvivalenter.

Konsernets likviditetsreserve består av alle midler konsernet har tilgjengelig for å finansiere sin drift og sine investeringer. Den er fordelt på hva som er tilgjengelig i henhold til avtaler på kort sikt og på lang sikt og er et nyttig mål for å vurdere om konsernet har tilstrekkelig likviditet til å fullføre den fastlagte strategien for konsernet.

	30.09 2019	30.09 2018
+ Rentebærende langsiktig gjeld	5 584	2 954
+ Rentebærende kortsiktig gjeld	2 241	1 042
- Markedsbaserte finansplasseringer	3 355	3 276
- Kontanter	58	50
- Bankinnskudd konsernkonto		
- Bankinnskudd	198	95
= Netto rentebærende gjeld/(fordring)	4 214	575

	30.09 2019	30.09 2018
+ Markedsbaserte plasseringer	3 355	3 276
+ Syndikatfasilitet	3 463	3 313
+ Trekkfasiliteter		0
- Sertifikatlån	700	400
= Langsiktig likviditetsreserve	6 118	6 189

	30.09 2019	30.09 2018
+ Langsiktig likviditetsreserve	6 118	6 189
+/- Innestående konsernkonto	111	(0)
+/- Innestående utenfor konsernkonto	87	96
+ Ubenyttet kassakreditt	550	19
= Kortsiktig likviditetsreserve	6 866	6 303

Investert kapital og avkastning på investert kapital (ROIC)

Konsernet skaper verdi for eierne ved å investere kontanter i dag som bidrar til økte kontantstrømmer i fremtiden. Konsernets verdi skapes så lenge virksomheten vokser og oppnår en høyere avkastning på sin investerte kapital (ROIC) enn kapitalkostnadene (WACC). Det er et nyttig verktøy for å måle hvorvidt investeringene gir tilstrekkelig avkastning.

Poster som inngår i beregningen av investert kapital vises nedenfor:

	30.09 2019	30.09 2018
+ Immaterielle eiendeler	2 062	2 135
+ Varige driftsmidler	8 685	5 776
+ Omløpsmidler	7 471	7 364
- Sum likvide midler	3 571	3 424
- Rentebærende kortsiktig midler	59	81
- Rentefri kortsiktig gjeld	4 487	4 648
+ Betalbar skatt	76	92
+ Utbytte og konsernbidrag	9	30
= Investert Kapital	10 185	7 245

*Rullerende 12 måneder tall

	2019	2018
Siste 12 måneder akkumulert justert driftsresultat	776	610
/ Investert kapital	10 185	7 245
= Avkastning på investert kapital (ROIC)	7,6 %	8,4 %

*Rullerende 12 måneder tall

Øvrige alternative resultatmål

Konsernet benytter og presenterer enkelte andre frittstående resultatmål. Dette er resultatmål som anses å være nyttige for markedet og brukerne av konsernets finansielle informasjon. Disse måltallene er vist i tabellen nedenfor:

	Hittil 2019	Hittil 2018
+ Totale investeringer eide driftsmidler	513	665
- Investeringer grunnet oppkjøp av virksomhet		14
= Investeringer før oppkjøp av virksomhet*	513	652

*Avviker fra tilgang driftsmidler og immaterielle eiendeler i kontantstrømoppstillingen grunnet IFRS 16 (leide eiendeler)

	30.09 2019	30.09 2018
Resultat siste 12 måneder etter skatt	(169)	330
/ Gjennomsnittlig egenkapital per balansedato*	6 242	6 270
= Egenkapitalavkastning etter skatt (ROE)	(2,7 %)	5,3 %

* $(IB+UB)/2$

	30.09 2019	30.09 2018
Egenkapital per balansedato	6 140	6 344
/ Egenkapital og gjeld (totalkapital)	19 597	16 048
= Egenkapitalandel	31,3 %	39,5 %